

Lovforslag nr. L 93. Fremsat den 28. februar 2008 af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

(Forhøjelse af udmålingsgrundlag for statsgaranti, bemyndigelse til fastsættelse af satsen for risikopræmie m.v.)

§ 1

I lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 9. oktober 2006, som ændret ved § 18 i lov nr. 316 af 31. marts 2007 og ved § 30 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

»§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer til jordbrugere, der opfylder betingelserne i §§ 5 og 10.

Stk. 2. Lånet skal være udbetalt senest 6 måneder efter meddelelsen om tilsagn om statsgaranti for lånet.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie. Ministeren fastsætter risikopræmiens størrelse.

Stk. 4. Den i stk. 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.«

2. § 4 a affattes således:

»§ 4 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 10 a.

Stk. 2. Lånet skal være udbetalt senest 6 måneder efter meddelelsen om tilsagn om statsgaranti for lånet.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie. Ministeren fastsætter risikopræmiens størrelse.

Stk. 4. Den i stk. 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.«

3. I § 5, *stk. 3, nr. 1*, indsættes efter » stk. 6,« : »og«.

4. § 5, *stk. 3, nr. 2*, ophæves.

Nr. 3 bliver herefter nr. 2.

5. I § 5, *stk. 4*, udgår »om opfyldelse af gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, jf. stk. 3, nr. 2,«.

6. I § 9, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres » 19.500.000 kr.« til : » 24.500.000 kr.«

7. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. Låntager kan ansøge om et tillægslån, jf. § 4 a, hvis låntageren

- 1) har erhvervet førstegangsetableringsbedriften, jf. § 5, efter den 8. december 2003,
- 2) ikke har indgivet ansøgning om lån inden den 8. oktober 2004, og
- 3) har fået udmålt lån efter reglerne i § 8, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Låntageren er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 3. Udmålingsgrundlaget ved ansøgninger om lån på grundlag af erhvervelse af førstegangsetableringsbedriften efter den 1. januar 2006 udgør det beløb for værdien af betalingsrettighederne, der er fastsat i adkomstdokumentet eller i et andet dokument udstedt i forbindelse med erhvervelsen af førstegangsetableringsbedriften. I udmålingsgrundlaget kan kun indgå betalingsrettigheder, der vedrører den erhvervede førstegangsetableringsbedrift.

Stk. 4. Lånet udmåles med 90 pct. af det udmålingsgrundlag, der følger af stk. 3, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Lånet kan dog kun udmåles med 70 pct. af det udmålingsgrundlag, der følger af stk. 3, hvis det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2, er større end den kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 6. Lånet kan dog sammen med det lån, der er udmålt efter § 9, jf. § 5, højst udmåles til et beløb svarende til 30 pct. af det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2. Ved denne beregning kan værdiansættelsen højst indgå med 25.000.000 kr.

Stk. 7. Lånet skal have pantessikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 8. Lånet ydes som et 20-årigt nominelt lån og afdrages efter annuitetsprincippet. Der ydes kun lån, der udmåles til mindst 200.000 kr. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om ydelse af lånet.

Stk. 9. Lån udmålt efter § 9, jf. § 5, og lån udmålt efter stk. 3, kan udbetales som et samlet lån, hvis det udmålte lån efter § 9, jf. § 5, ikke er udbetalt. Det samlede lån skal have pantessikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 10. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for beregningen af udmålingsgrundlaget og for udmålingen af lånet.«

8. I § 29 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»*Stk. 8.* For lån, hvorpå reglerne i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, skal ansøgning om supplerende lån være indgivet til Økonomitstyrelsen senest den 31. december 2009.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. september 2008.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Formål og indhold

Formålet med lovforslaget er at give de yngre jordbrugere mulighed for at opnå større lån (§ 1, nr. 6 og 7) og at skabe balance mellem statens indtægter og udgifter på ordningen (§ 1, nr. 1 og 2). Endvidere foreslås en række tilpasninger som følge af ændret lovgivning m.v. vedrørende realkreditinstitutters virksomhed (§ 1, nr. 1, 2 og 7) og tilpasninger som følge af ændring af landdistriktsforordningen (§ 1, nr. 3-5). Endelig reguleres ansøgningsfristen for ansøgning om suppleringslån i 1995-yngre jordbruger-ordningen (§ 1, nr. 8).

2. Gældende ret

Lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v. giver ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri mulighed for at yde statsgaranti for et lån i realkreditinstitutterne DLR Kredit, Nordea Kredit, Nykredit og Realkredit Danmark. Statsgarantien, der er en 100 pct. 's garanti for realkreditinstitutternes tab og omkostninger i forbindelse med låntagers misligholdelse af lånet, giver realkreditinstitutterne mulighed for at yde lån udover de almindelige lånegrænser. Ordningen administreres af Økonomistyrelsen i samarbejde med ovennævnte fire realkreditinstitutter. Ordningen er principiel åben for alle institutter, der yder »realkreditlån«, men kun ovennævnte institutter har ønsket at indgå aftale med Fødevareministeriet om at kunne yde lånene.

Statsgarantien og dermed lånets størrelse kan maksimalt udgøre 3,9 mio. kr., inkl. suppleringslån (ved et udmålingsgrundlag på 19,5 mio. kr.). Hertil kommer mulighed for at opnå et tillægslån, der maksimalt kan udgøre 2,1 mio. kr. For at opnå lån, skal jordbrugeren opfylde en række betingelser, herunder være under 40 år, etablere sig for første gang, have en landmandsuddannelse (minimum driftslederuddannelsen), opfylde et arbejdskraftkrav på bedriften og ved budgetter godtgåre økonomisk overlevelsesevne.

Loven har bestemmelser om, at låntager i hele lånets løbetid skal betale en risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld. Bestemmelsen blev indsat i yngre jordbruger-lovgivningen i år 2000 med henblik på, at ansøger skulle være med til at afdække statens tab på garantier. En risikopræmie af samme størrelse blev indført for tillægslån i 2005.

I den gældende lov er der bestemmelser om, at låntager skal opfylde gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd. Disse bestemmelser blev indsat i yngre jordbruger-lovgivningen i år 2000 som følge af, at disse bestemmelser stod i Landdistriktsforordningen fra 1999, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 af 17. maj 1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), EFT L 160 af 26.6.1999, s. 80. Denne forordning er nu afløst af Landdistriktsforordningen fra 2005, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), EFT L 277 af 21.10.2005, s.1. Denne forordning indeholder ikke sådanne bestemmelser.

Af § 11, stk. 4, i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere fremgår det, at låntager kan ansøge om suppleringslån indtil det fyldte 40. år.

3. Baggrund og indhold

Ved lov nr. 1159 af 19. december 2003 gennemførtes en principiel ændring af yngre jordbruger-ordningen, idet ydelsestilskuddet blev afskaffet, samtidig med at det maksimale udmålingsgrundlag for statsgarantibeløbet for lånet blev forhøjet fra 7,0 mio. kr. til 14,5 mio. kr. Ved lov nr. 405 af 1. juni 2005 gennemførtes en yderligere ændring af yngre jordbruger-ordningen, idet det maksimale udmålingsgrundlag for statsgarantibeløbet blev forhøjet fra 14,5 mio. kr. til 19,5 mio. kr. Samtidig blev der indført mulighed for at opnå et tillægslån, som udmåles på baggrund af

værdien af betalingsrettigheder købt i forbindelse med førstegangsetableringen.

I perioden fra fremsættelsen af det lovforslag, der blev vedtaget som lov nr. 405 af 1. juni 2005 og til i dag, er priserne på landbrugsejendomme steget kraftigt, jf. tabel 1.

Tabel 1

Prisindeks for ejendomssalg, Landbrug (1995 = 100)									
Tid	2. kvrt. 2005	3. kvrt. 2005	4. kvrt. 2005	1. kvrt. 2006	2. kvrt. 2006	3. kvrt. 2006	4. kvrt. 2006	1. kvrt. 2007	2. kvrt. 2007
Indeks	236	263	252	280	305	315	334	314	366

Kilde: Danmarks Statistik

Det fremgår endvidere af tal fra Danmarks Statistik, at antallet af jordbrugsejendomme gennem de senere år er reduceret betydeligt, samt at de tilbageværende ejendomme er blevet større. Denne udvikling kan ligeledes, jf. nedenfor, ses af ansøgningerne om yngre jordbruger-lån.

Da statsgarantien for de ydede yngre jordbruger-lån udgør en procentdel af enten handelsprisen eller det långivende instituts vurdering, har det betydet større statsgarantier og større lån.

Størrelsen af ejendommene samt priserne for førstegangsetableringsbedrifterne har udviklet sig således, at udlånsloftet på 3.900.000 kr. for statsgarantierne nu rammes i flere ansøgninger.

Der er siden lovændringen i 2005, der trådte i kraft den 1. januar 2006, ydet statsgaranti for førstegangsetableringslån til 226 yngre jordbrugere. Af disse er 73 ejendomme erhvervet for handelspriser på over 20.000.000 kr., hvilket medfører, at disse ejendomme rammer låneloftet. Af yngre jordbruger-låne bevilget i 2006 ramte ca. 19 pct. af ansøgningerne låneloftet på 3,9 mio. kr., mens tallet for 2007 var på ca. 28 pct.

I forbindelse med de i alt 226 ydede statsgarantier for lån til yngre jordbrugere, har købsprisen for de erhvervede bedrifter i gennemsnit ligget på ca. 18.400.000 kr., og de pågældende bedrifter har haft et gennemsnitligt areal på ca. 96 ha.

Det kan endvidere konstateres, at de unge jordbrugere i etableringsfasen hyppigt køber flere ejendomme til sammenlægning.

Det skal endvidere bemærkes, at fordelingen mellem yngre jordbrugere, der køber i fri handel hen-

holdsvis i familiehandel har ændret sig markant, siden ikrafttræden af lov nr. 1159 af 19. december 2003 den 1. januar 2004. Tidligere var ansøgergruppen ligeligt fordelt mellem ansøgere, der købte i fri handel og ansøgere, der købte i familiehandel, mens gruppen, der køber i fri handel nu udgør ca. 2/3 af ansøgerne. Samtidig er antallet af ansøgninger om yngre jordbruger-lån faldet fra ca. 300 til nu ca. 100 pr. år.

På baggrund af ovennævnte udvikling i købssummen på førstegangsetableringsbedriften foreslås ved lovforslagets § 1, nr. 6, det maksimale udmålingsgrundlag forhøjet fra 19,5 mio. kr. til 24,5 mio. kr., svarende til en forhøjelse af den maksimale statsgaranti og dertil svarende lån fra 3,9 mio. kr. til 4,9 mio. kr. for ordinære yngre jordbruger-lån, jf. lovens §§ 5 og 10.

Som en konsekvens af forhøjelsen af det maksimale udmålingsgrundlag foreslås ved lovforslagets § 1, nr. 7, beregningsgrundlaget i forbindelse med udmåling af tillægslån i § 10 a, hævet ligeledes med 5 mio. kr. fra 20,0 mio. kr. til 25,0 mio. kr. svarende til en forhøjelse af den maksimale statsgaranti og dertil svarende lån fra 2,1 mio. kr. til 2,6 mio. kr.

Siden indførelsen af satsafgiften (nu risikopræmien) i juli 2000, hvorved det var hensigten, at den yngre jordbruger skulle være med til at afdække statens tab på garantier, har der i forholdet risikopræmie/tab på garantier været et overskud for statskassen på ca. 9,4 mio. kr., jf. tabel 2. Som følge heraf foreslås det i lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte størrelsen for risikopræmien ud fra overskuds-/ tabssituationen for statsgarantier.

Tabel 2

Mio. kr.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Risikopræmie	0,4	0,9	2,0	2,3	4,1	5,1	6,4	7,1
Tab på garantier			1,1	6,5	6,0	3,4	1,1	0,8

Kilde: Økonomistyrelsen

På baggrund af erfaringer fra de tidligere yngre jordbruger-ordninger, har det vist sig, at tabene først indfinder sig en årrække efter jordbrugerens etablering. Samtidig har de gode konjunkturer medført et lavere tab end forventet de seneste år. Begge de anførte faktorer har været medvirkende til, at indførelsen af risikopræmie har medført, at yngre jordbruger-ordningen har givet et gennemsnitligt årligt overskud på ca. 1,2 mio. kr. Som det ses af tabellen, har der været underskud for staten på yngre jordbruger-ordningen i 2003 og 2004, men temmelig store overskud i 2005, 2006 og 2007.

Endeligt er der fundet grundlag for i lovforslagets § 1, nr. 8, at forkorte ansøgningsfristen til at ansøge om suppleringslån efter 1995-yngre jordbruger-ordningen, jf. lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og

ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere, således at ansøgningsfristen for suppleringslån efter 1995-yngre jordbruger-ordningen ændres fra 2019 til 2009.

Muligheden for at ansøge om førstegangsetableringslån efter 1995-ordningen og dermed opnå mulighed for siden at kunne ansøge om et suppleringslån udløb den 31. december 1999. Af § 11, stk. 4, i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere fremgår det, at låntager kan ansøge om suppleringslån indtil det fyldte 40. år. Som det fremgår af nedenstående, indkommer der nu næsten ingen ansøgninger længere.

Der er siden år 2000 bevilget 31 garantier for suppleringslån efter 1995-ordningen. Som det fremgår af nedenstående tabel 3, er der i 2006 og 2007 kun bevilget et enkelt suppleringslån årligt.

Tabel 3

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	3	5	6	6	8	1	1

Kilde: Økonomistyrelsen

Der er ultimo 2007 ca. 750 aktive yngre jordbrugerlån efter 1995-ordningen. Efter 1995-ordningen har de yngre jordbrugere i lidt over 1/3 af disse sager fortsat en mulighed for at ansøge om suppleringslån, da låntagerne endnu ikke har opnået det maksimale lån- og/ eller statsgaranti på 750.000 kr., og ansøgerne endnu ikke er fyldt 40 år. Ophører muligheden for at kunne ansøge om suppleringslån pr. 31. december 2009, vil det berøre ca. 165 yngre jordbrugere, svarende til ca. 22 pct. af den nuværende portefølje efter 1995-ordningen.

Ca. 70 pct. af disse låntagere skønnes at kunne ansøge om et suppleringslån på over 100.000 kr. Det vurderes, at lån under 100.000 kr. er uinteressante, da omkostninger til konsulentbistand fra landboforening, bank, sparekasse og lign. vil være for store i forhold til fordelene ved at optage lånet.

Endvidere foreslås ved lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, § 4 og § 4 a ændret, således at »statsgaranti for realkreditlån« omformuleres til » statsgaranti for lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede

realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer« i overensstemmelse med ny lovgivning på området, jf. lov nr. 577 af 6. juni 2007 om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love (særligt dækkede obligationer).

Det foreslås endvidere ved lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, at fastsætte en frist på 6 måneder for at hjemtage yngre jordbruger-lånet efter Økonomistyrelsens meddelelse af tilsagn om statsgaranti for lånet. Fristen foreslås indsat for at undgå, at der henligger ubenyttede garantitilsagn, hvilket kan vanskeliggøre opgørelser over statens reelle garantiforpligtelser.

Endvidere foreslås det ved lovforslagets § 1, nr. 4, at opheve kravet i § 5, stk. 3, nr. 2, om, at låntager skal opfylde gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, idet disse bestemmelser nu ikke længere EU-retligt reguleres i landdistriktsforordningen, men i regelsættet om krydsoverensstemmelse. Som følge heraf foreslås som konsekvensændringer, lovforslagets § 1, nr. 3 og 5.

Endelig foreslås § 10 a ved lovforslagets § 1, nr. 7, ændret således, at bestemmelserne om fradrag af vær-

dien for betalingsrettigheder i realkreditinstitutternes vurdering udgår - den gældende lovs § 10 a, stk. 2, idet realkreditinstitutterne siden 1. september 2006 ikke længere foretager nævnte fradrag, jf. Finanstilsynets ophævelse af Vejledning om værdiansættelse af landbrugsejendomme efter bekendtgørelse om realkreditinstitutters værdiansættelse og låneudmåling.

4. Lovforslagets økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Udgangspunktet for lovforslagets konsekvenser for staten er, at der gennemsnitligt ydes 100 nye yngre jordbruger-lån pr. år. Baseret på strukturudviklingen og hidtidige erfaringer forudsættes antallet af ansøgninger reduceret med 5 pct. årligt.

Udmålingsgrundlaget er som udgangspunkt opgjort til 16,4 mio. kr. svarende til det gennemsnitlige udmålingsgrundlag i den gældende ordning. De senere års pristigninger på jordbrugsbedrifter har ligget på 15-20 pct. årligt. Ca. 1/3 af ansøgerne skønnes at ville

opnå et ordinært førstegangsetableringslån på mellem 3,9 mio. kr. og 4,9 mio. kr.

På trods af forhøjelse af den maksimale statsgaranti og dermed af det ordinære førstegangsetableringslån med 1 mio. kr. skønnes der et statsfinansielt overskud som følge af lovændringen i de første år, da tab på statsgarantier erfaringsmæssigt først indtræder nogle år efter lånets udbetaling.

Der forventes således ingen indfrielse på nye lån i 2008 og 2009, mens der budgetteres med indfrielse på 0,2 pct. af den samlede portefølje i 2010, 0,5 pct. i 2011 og 0,8 pct. i 2012. Der forudsættes desuden indbetalt ordinære afdrag samt ekstraordinære afdrag og indfrielse som hidtil på ca. 10 pct. pr. år. Budgettingerne bygger på de seneste tal fra Økonomistyrelsen over skønnede forventede udgifter ved garantiindfrielse og indtægter ved risikopræmier.

Bliver der fortsat opkrævet en risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af restgælden i en periode på 5 år, skønnes følgende statsfinansielle konsekvenser:

Mio. kr.	2008	2009	2010	2011	2012
Garantiindfrielse, nuværende budgettering	3,8	6,7	11,8	14,2	18,2
Garantiindfrielse, ny budgettering	3,8	6,7	11,9	14,5	19,0
Ændring i garantiindfrielse, merudgifter	0	0	0,1	0,3	0,8
Risikopræmie, nuværende budgettering	9,5	11,9	15,0	19,1	21,9
Risikopræmie, ny budgettering	9,5	12,0	15,3	19,6	22,6
Ændring i risikopræmie, merindtægter	0	0,1	0,3	0,5	0,7
Nettoudgifter i alt som følge af forslaget	0	-0,1	-0,2	-0,2	0,1

Som nævnt under Alm. Bemærkninger pkt. 3, bevilges der kun meget få supplerende statsgarantier efter 1995-ordningen. Den foreslåede ophævelse af muligheden for at indgive ansøgning om disse suppleringslån, skønnes derfor ikke at have nævneværdige statsfinansielle konsekvenser for statskassen i form af sparede udgifter til ydelsestilskud og tab på garantier.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.

5. Lovforslagets administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Lovforslaget skønnes kun at have mindre administrative konsekvenser for staten.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

6. Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslagets forhøjelse af maksimumsgrænsen for statsgarantien og dermed for yngre jordbruger-lånet fra 3,9 mio. kr. til 4,9 mio. kr. vil forbedre de yngre

jordbrugeres muligheder for at finansiere deres bedrift med lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer.

De anførte beregninger er foretaget under forudsætning af en effektiv udlånsrente på yngre jordbrugerlån på 5 pct. p.a. og en forudsat alternativ rente på 10 pct. p.a. Risikopræmien sættes i alle tilfælde til den gældende sats på 0,75 pct. p.a.

De opgjorte nutidsværdier er afhængige af udviklingen i forskellen mellem renten på yngre jordbrugerlånet og den alternative lånerente.

Som det ses af nedenstående beregninger, vil den yngre jordbruger, der erhverver en bedrift til en handelspris i størrelsesordenen mellem 20 og 25 mio. kr., opnå en betydelig økonomisk forbedring - op til ca. 120.000 kr., jf. forskellen i nutidsværdi af en statsgaranti på 4,9 mio. kr. og en statsgaranti på 3,9 mio. kr. - ved lovforslaget, set over yngre jordbruger-lånets 20-årige løbetid ved en forhøjelse af udmålingsgrundlaget til 24,5 mio. kr.

F. t. 1. vedr. lån til yngre jordbrugere m.v.

	Beløb i kr.				
Handelspris af jordbrugsbedriften	10.000.000	15.000.000	18.300.000	20.000.000	25.000.000
Udmålingsgrundlag	9.500.000	14.500.000	17.800.000	19.500.000	24.500.000
Max. Statsgaranti	1.900.000	2.900.000	3.560.000	3.900.000	4.900.000
Yngre jordbruger-lånets rente p.a.	5 pct.	5 pct.	5 pct.	5 pct.	5 pct.
Administrationsbidrag til realkreditinstituttet	0,6 pct.	0,6 pct.	0,6 pct.	0,6 pct.	0,6 pct.
Risikopræmie p.a.	0,75 pct.	0,75 pct.	0,75 pct.	0,75 pct.	0,75 pct.
Alternativ rente p.a.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.	10 pct.
Skattesats	42 pct.	42 pct.	42 pct.	42 pct.	42 pct.
Nutidsværdi af statsgarantien	229.938	350.958	430.831	471.978	592.998

Den opnåede besparelse som følge af statsgarantien er i nedenstående tabel opgjort i nutidskroner.

Besparselsen er beregnet som forskellen mellem nettoydelserne i henholdsvis pengeinstitut og realkreditinstitut for lån med enslydende hovedstole og 20 års løbetid.

Som det fremgår af nedenstående tabel, vil den enkelte yngre jordbruger med et maksimalt lån efter lovforslaget marginalt opnå en besparelse på ca. 20.000

kr. i de 3 første år efter etableringen som følge af, at statsgarantien forhøjes fra maksimalt 3,9 mio. kr. til maksimalt 4,9 mio. kr. Dette syarer til, at den yngre jordbruger, der under den foreslåede ordning erhverver en bedrift til 25 mio. kr., over en 3-årig periode opnår en yderligere besparelse på 25 pct. i forhold til, hvis erhvervelsen sker under den eksisterende ordning.

Besparelse opgjort i 2007 kr.					
Max. Statsgaranti	1.900.000	2.900.000	3.560.000	3.900.000	4.900.000
Besparelse år 1	12.385	18.904	23.206	25.422	31.941
Besparelse år 2	12.718	19.412	23.830	26.106	32.799
Besparelse år 3	13.126	20.035	24.595	26.944	33.852
Besparelse i alt	38.230	58.350	71.630	78.471	98.592

Den foreslåede forhøjelse af udmålingsgrundlaget vil medføre mulighed for at opnå tillægslån på op til 2,6 mio. kr. mod 2,1 mio. kr. i den gældende ordning. Forhøjelsen er en følge af, at statsgarantien for tillægslånet kan udmåles af op til 30 pct. af den kontante handelsværdi. Der kan således i alt opnås et maksimalt yngre jordbruger-lån på 7,5 mio. kr. ved en kontant handelspris på 25 mio. kr.

Et tillægslån på 2,6 mio. kr. vil dog kun kunne opnås under forudsætning af, at værdiansættelsen af betalingsrettighederne i skødet er på ca. 3 mio. kr. Hidtil er dette kun yderst sjældent set i praksis. Markedsprisdannelsen på rettighederne har vist, at betalingsrettighedernes værdi i dag sættes lavere, end da tillægslånet blev udmålt på baggrund af realkreditinstituttets vurdering.

Det skønnes derfor, at tillægslånets størrelse ikke vil blive påvirket af den foreslåede lovændring. Af

samme årsag er det fravalgt at beregne nutidsværdier på det nye maksimale tillægslån, da der under den gældende ordning i gennemsnit kun ydes garanti for tillægslån på ca. 430.000 kr. Samtidig opnår ca. 1/3 af ansøgerne ikke tillægslån, da ansøgningerne ikke kan opfylde minimumsløbet på 200.000 kr.

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for jordbrugserhvervene eller realkreditinstitutterne.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering. Centret vurderer, at lovforslaget har positive økonomiske konsekvenser for de yngre jordbrugere, idet deres muligheder for finansiering af deres bedrifter forbedres. Centret anser det endvidere for positivt, at risikopræmien gøres justerbar.

7. Lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forhold til EU-retten

Det vurderes, at lovforslaget opfylder betingelserne i punkt 4.3, litra a - f, om forhold, der udelukker eksistensen af statsstøtte i EU-retlig forstand i Meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af EF-traktatens art. 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (2000/C 71/07), EFT C 71/14 af 11.3 2000.

Lovforslaget indeholder ikke herudover EU-retlige aspekter.

10. Hørte organisationer

Lovforslaget har været forelagt for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheforeningen for Økologiske og Biodynamiske Planteproducenter og Forarbejdningsevirkninger i Danmark, Brancheforeningen for Økologiske og Biodynamiske Æg- og Fjerkræproducenter, Danmarks Biavlforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Gartneri, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteskoleejerforening, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Økologileverandørforening, Danske Biavlteres Landsforening, Danske Regioner, Danske

Småøer, De danske Skovdyrkerforeninger, De samvirkende Invalideorganisationer, Den danske Landinspektørforening, Det Økologiske Fødevareråd, DLR Kredit, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningernes Fællesråd, Finansrådet, 4H, Foreningen af Danske Landbrugs konsulenter, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Danske Landbrugsskoler, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark, Friluftsrådet, HedeDanmark, Jordbrugsakademikernes Forbund, Kommunernes Landsforening, LandboUngdom, Landbrugets Rådgivningscenter, Landbrugsrådet, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Landsforeningen af Økologiske og Biodynamiske Mælkeproducenter i Danmark, Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter i Danmark, Plantning og Landskab, Landsforeningen Frie Bønder- Levende Land, Landsforeningen Økologisk Jordbrug, Landsorganisationen i Danmark, Mejeriforeningen, Nordea Kredit, Nykredit, Nærings- og Nydelsesforbundet, Realkredit Danmark, Samarbejdsudvalget for Økologisk/Biodynamisk Jordbrug, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Herregårdsejere, Sammenslutningen af Landbrugsarbejdsgiverforeninger, Slagteriernes Forskningsinstitut, 3F- Fagligt Fælles Forbund, Verdensnaturfonden, Økologisk Landscenter, Økologiske og Biodynamiske Frugt-, Bær- og Grøntavlere.

Lovforslaget har endvidere været offentliggjort på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris hjemmeside www.fvm.dk.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lovforslaget har kun marginale økonomiske konsekvenser for staten. Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.	Ingen
Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Positive økonomiske konsekvenser for ca. 100 nyetablerede jordbrugere pr. år.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det vurderes, at lovforslaget opfylder betingelserne i 4.3 a - f om forhold, der udelukker eksistensen af statsstøtte i EU-retlig forstand i Meddelelse fra Kommissionen om anvendelsen af EF-traktatens art. 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (2000/C 71/07), EFT C 71/14 af 11.3 2000. Lovforslaget indeholder ikke herudover EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Til stk. 1

Den ændrede affattelse er en følge af ændret lovgivning vedrørende begrebet realkreditlån, jf. lov nr. 577 af 6. juni 2007 om ændring af lov om finansiel virksomhed og forskellige andre love (særligt dækkede obligationer).

Til stk. 2

Bestemmelsen er ny. Der er fundet behov for fastsættelse af en frist på 6 måneder for udbetaling af lånet, således at statens garantiforpligtelser løbende kan opdateres.

Til stk. 3

Det er hensigten, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri årligt vil vurdere udviklingen i statens tab på garantier for yngre jordbruger-lånene. Det er målsætningen, at statsgarantiordningen så vidt muligt skal være selvfinansierende.

Såfremt det viser sig, at ordningen over en 5-årig periode giver overskud for staten, er det hensigten at

nedsætte risikopræmien, der efter den gældende lov udgør 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld, for fremtidige lån. Det er hensigten i givet fald, at regulere risikopræmien i intervallerne 0,7 pct. p.a., hhv. 0,6 pct. p.a., 0,5 pct. p.a. etc. Hvorvidt der er grundlag for at regulere risikopræmien, vil første gang blive vurderet i forbindelse med lovens ikrafttræden den 1. september 2008 på grundlag af statens overskud/tab i perioden 1/1 2003- 31/12 2007. Foreløbige beregninger indicerer, at risikopræmien vil kunne nedsættes til ca. 0,70 pct. p.a. af lånets restgæld.

Såfremt ordningen på et senere tidspunkt skulle medføre tab for staten, der medfører, at risikopræmien skal forhøjes til en sats, der er højere end 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld for, at ordningen kan være selvfinansierende, vil ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri efter en nærmere vurdering til den tid enten fastsætte en risikopræmie for fremtidige lån, der er højere end 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld eller notificere ordningen til Europa-Kommissionen i henhold til statsstøttereglerne.

Til stk. 4 og 5

Bestemmelserne svarer til de tilsvarende bestemmelser i den gældende lovs § 4, stk. 3 og 4, og § 4a, stk. 3 og 4.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovfor-
slagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4

Bestemmelsen foreslås ophævet, da bestemmelser-
ne om opfyldelse af mindstekrav vedrørende miljø,
hygiejne og dyrevelfærd nu EU-retligt er reguleret i
regelsættet om krydsoverensstemmelse.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovfor-
slagets § 1, nr. 4.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring vil betyde, at det maksima-
le statsgarantibeløb pr. låntager på ordinære yngre
jordbruger-lån forhøjes fra 3,9 mio. kr. til 4,9 mio. kr.
Såfremt der samtidigt ydes et maksimalt tillægslån,
vil det maksimale statsgarantibeløb pr. låntager kunne
udgøre 7,5 mio. kr. mod 6,0 mio. kr. i den gældende
ordning (2005-ordningen). Yngre jordbruger-låne-
ne er af samme størrelse som statsgarantibeløbene, idet
staten yder 100 pct. garanti for låneene.

Til nr. 7

Til stk. 1

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gælden-
de lovs § 10 a, stk. 1, dog er 2. pkt. flyttet til stk. 2.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 1, 2. pkt.

Indholdet i § 10 a, stk. 2, i den gældende lov er ikke
gentaget i nyaffattelsen af § 10 a, idet indholdet efter
den 1. september 2008 ikke længere vil finde anvend-
else. Realkreditinstitutterne har siden 1. september
2006 ikke foretaget fradrag for værdien af betalings-
rettighederne ved vurderingen af jordbrugsbedrifter,
jf. Finanstilsynets ophævelse af Vejledning om værdi-
ansættelse af landbrugsejendomme efter bekendtgø-
relse om realkreditinstitutters værdiansættelse og lå-
neudmåling.

Der henvises endvidere til bemærkningerne til de
enkelte bestemmelser vedrørende § 2.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ændret som en konsekvens af, at
den gældende lovs § 10 a, stk. 2, ikke er gentaget ved
nyaffattelsen af § 10 a.

Til stk. 4

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 4, i den gælden-
de lov.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ændret som en konsekvens af, at
den gældende lovs § 10 a, stk. 2, ikke er gentaget ved
nyaffattelsen af § 10 a.

Til stk. 6

Bestemmelsens 1. pkt. er ændret som en consek-
vens af, at den gældende lovs § 10 a, stk. 2, ikke er
gentaget ved nyaffattelsen af § 10 a.

Den foreslåede ændring i bestemmelsens 2. pkt. fra
» 20.000.000 kr.« i den gældende lovs § 10 a, stk. 6,
til »25.000.000 kr.«, er en konsekvens af den foreslå-
ede nr. 6. Det maksimale tillægslån vil således stige til
2,6 mio. kr. Det maksimale samlede lån (ordinære lån
og tillægslån) vil stige til 7,5 mio. kr.

Til stk. 7

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 7, i den gælden-
de lov.

Til stk. 8

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 8, i den gælden-
de lov.

Til stk. 9

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 9, i den gælden-
de lov.

Til stk. 10

Bestemmelsen svarer til § 10 a, stk. 10, i den gæl-
dende lov.

Til nr. 8

Låntagere efter lov nr. 397 af 14. juni 1995 om
statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jord-
brugere kan ud over et suppleringslån på det resterende
lånebeløb op til 0,75 mio. kr. opnå ydelsestilskud
til den del af det samlede lån (førstegangsetablerings-
lån og suppleringslån), der ligger under 430.000 kr.
Efter lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og
ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere skal jord-
brugeren bl.a. opfylde betingelser om, at jordbrugsbe-
driften har et arbejdskraftbehov på mindst 1800 timer
pr. år opgjort på grundlag af normtimesatser, og jord-
brugeren skal have jordbrug som hovederhverv. Til
gengæld skal jordbrugeren ikke efter nævnte lov op-
fylde betingelser om eksempelvis gældende mindste-
krav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd.

Efter den gældende lovgivning, hvor låntager kan opnå suppleringslån indtil det fyldte 40. år, kan det sidste suppleringslån blive ydet frem til 2019, og lånet vil så først være afviklet i 2039. Med den foreslåede forkortelse af ansøgningsfristen vil det sidste suppleringslån kunne blive udbetalt i 2010 og således være afviklet i 2030.

Til § 2

Loven foreslås at træde i kraft den 1. september 2008. Ikrafttrædelsestidspunktet er valgt som følge af, at bestemmelserne i den gældende lovs § 10 a, stk. 2, fra 1. september 2008 ikke længere vil finde anvendelse.

Realkreditinstitutterne har siden 1. september 2006, jf. Finanstilsynets ophævelse af Vejledning om værdiansættelse af landbrugsejendomme efter bekendtgørelse om realkreditinstitutters værdiansættelse og låneudmåling, ikke foretaget fradrag for værdien af betalingsrettigheder i forbindelse med vurdering af jordbrugsbedrifter. Ifølge § 2, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 1200 af 9. december 2005 om støtteordning for yngre jordbrugere (YJ-bekendtgørelsen) er der en 2 års -frist for indgivelse af ansøgning om tillægslån. Fra 1. september 2008 vil der således ikke længere vil være behov for at kunne anvende realkreditinstitutvurderinger, hvor der er foretaget fradrag for værdien af betalingsrettigheder, jf. den gældende lovs § 10 a, stk. 2.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i §§ 5 og 10.

Stk. 2. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld.

Stk. 3. Den i stk. 2 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.

§ 4 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for realkreditlån til jordbrugere, der opfylder betingelserne i § 10 a.

Stk. 2. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld.

Stk. 3. Den i stk. 2 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 4. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.

Lovforslaget

1. § 4 affattes således:

»§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer til jordbrugere, der opfylder betingelserne i §§ 5 og 10.

Stk. 2. Lånet skal være udbetalt senest 6 måneder efter meddelelsen om tilsagn om statsgaranti for lånet.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie. Ministeren fastsætter risikopræmiens størrelse.

Stk. 4. Den i stk. 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.«

2. § 4 a affattes således:

»§ 4 a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri yder statsgaranti for lån finansieret med realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller særligt dækkede obligationer til jordbrugere, der opfylder betingelserne i §10 a.

Stk. 2. Lånet skal være udbetalt senest 6 måneder efter meddelelsen om ydelse af tilsagn om statsgaranti for lånet.

Stk. 3. I lånets løbetid betaler låntagerne en risikopræmie. Ministeren fastsætter risikopræmiens størrelse.

Stk. 4. Den i stk. 3 omhandlede risikopræmie tilfalder statskassen.

Stk. 5. Ministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning af risikopræmien.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 5. Statsgaranti, jf. § 4, ydes for lån til jordbrugere, der første gang etablerer sig som selvstændige jordbrugere og er under 40 år, jf. stk. 6.

Stk. 2. Det er en betingelse, at jordbrugeren

- 1) erhverver en jordbrugsbedrift, herunder en andpart på mindst 20 pct. af en jordbrugsbedrift, jf. stk. 6,
- 2) opfylder et uddannelseskraV, jf. stk. 6,
- 3) opfylder et egenkapitalkrav, jf. stk. 6,
- 4) ved budgetter godtgør økonomisk overlevelsessevne, jf. stk. 6,
- 5) er beskæftiget på en jordbrugsbedrift mindst 833 timer pr. år opgjort på grundlag af normtimesatser, jf. stk. 6, og
- 6) driver jordbrugsbedriften for egen regning og risiko, jf. stk. 6.

Stk. 3. Det er en betingelse, at jordbrugsbedriften

- 1) er økonomisk levedygtig, jf. stk. 6,
- 2) opfylder gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, jf. stk. 6, og
- 3) har et arbejdskraftbehov på mindst 833 timer pr. år opgjort på grundlag af normtimesatser, jf. stk. 6.

Stk. 4. Betingelserne om arbejdstid, jf. stk. 2, nr. 5, om drift for egen regning og risiko, jf. stk. 2, nr. 6, om opfyldelse af gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, jf. stk. 3, nr. 2, og om at have et arbejdskraftbehov på mindst 833 timer pr. år opgjort på grundlag af normtimesatser, jf. stk. 3, nr. 3, skal være opfyldt i hele lånets løbetid.

Stk. 5. ---

§ 9. Lån til jordbrugere, der opnår statsgaranti efter § 5, udgør 20 pct. af den del af udmålingsgrundlaget, der overstiger 500.000 kr. Lånet kan dog højst udmåles af 19.500.000 kr. Ansøger er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 2. ---

3. I § 5, stk. 3, nr. 1, indsættes efter »stk. 6,«: »og«.

4. § 5, stk. 3, nr. 2, ophæves.

Nr. 3 bliver herefter nr. 2.

5. I § 5, stk. 4, udgår: »om opfyldelse af gældende mindstekrav med hensyn til miljø, hygiejne og dyrevelfærd, jf. stk. 3, nr. 2,«.

6. I § 9, stk. 1, 2. pkt., ændres » 19.500.000 kr.« til »24.500.000 kr.«

Gældende formulering

§ 10 a. Låntagere, der har erhvervet førstegangsetableringsbedriften, jf. § 5, efter den 8. december 2003, ikke har indgivet ansøgning om lån inden den 8. december 2004 og har fået udmålt lån efter reglerne i § 8, stk. 1 og 2, kan ansøge om tillægslån, jf. § 4 a. Ansøgeren er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 2. Udmålingsgrundlaget for lånet, jf. stk. 1, er differencen mellem værdiansættelsen af jordbrugsbedriften foretaget af det långivende institut, jf. § 8, stk. 1 og 2, før fradrag af værdien af betalingsrettigheder og værdiansættelsen af jordbrugsbedriften foretaget af det långivende institut, jf. § 8, stk. 1 og 2, efter fradrag af værdien af betalingsrettigheder, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Ved ansøgninger om lån på grundlag af erhvervelse af førstegangsetableringsbedriften efter den 1. januar 2006 kan udmålingsgrundlaget for lånet, jf. stk. 2, dog ikke overstige et i adkomstdokumentet eller i et andet dokument udstedt i forbindelse med erhvervelsen af førstegangsetablereingsbedriften fastsat beløb for værdien af betalingsrettighederne. Hvis det långivende institut ikke har foretaget et fradrag af værdien af betalingsrettigheder ved værdiansættelsen af jordbrugsbedriften, fastsættes udmålingsgrundlaget for lånet ud fra det i adkomstdokumentet eller ud fra det i et andet dokument udstedt i forbindelse med erhvervelsen af førstegangsetableringsbedriften fastsatte beløb for værdien af betalingsrettigheder. Kun betalingsrettigheder, der vedrører den erhvervede førstegangsetableringsbedrift, kan indgå i udmålingsgrundlaget.

Stk. 4. Lånet udmåles med 90 pct. af det i stk. 2, jf. stk. 3, fremkomne udmålingsgrundlag, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Lånet kan dog kun udmåles med 70 pct. af det i stk. 2, jf. stk. 3, fremkomne udmålingsgrundlag, hvis det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2, før fradrag af værdien af betalingsrettigheder og før korrektion for ændringer i jordbrugsbedriftens erhvervsaktiver foretaget inden ansøgnings-tidspunktet er større end den kontante handelspris, jf. § 8, stk. 1, ekskl. eventuel fastsat værdi af betalingsrettigheder.

Lovforslaget

7. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. Låntager kan ansøge om et tillægslån, jf. § 4 a, hvis låntageren

- 1) har erhvervet førstegangsetableringsbedriften, jf. § 5, efter den 8. december 2003,
- 2) ikke har indgivet ansøgning om lån inden den 8. oktober 2004, og
- 3) har fået udmålt lån efter reglerne i § 8, stk. 1 og 2.

Stk. 2. Låntageren er ikke forpligtet til at ansøge om maksimalt lån.

Stk. 3. Udmålingsgrundlaget ved ansøgninger om lån på grundlag af erhvervelse af førstegangsetableringsbedriften efter den 1. januar 2006 udgør det beløb for værdien af betalingsrettighederne, der er fastsat i adkomstdokumentet eller i et andet dokument udstedt i forbindelse med erhvervelsen af førstegangsetableringsbedriften. I udmålingsgrundlaget kan kun indgå betalingsrettigheder, der vedrører den erhvervede førstegangsetableringsbedrift.

Stk. 4. Lånet udmåles med 90 pct. af det udmålingsgrundlag, der følger af stk. 3, jf. dog stk. 5 og 6.

Stk. 5. Lånet kan dog kun udmåles med 70 pct. af det udmålingsgrundlag, der følger af stk. 3, hvis det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2, er større end den kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Bilag til f. t. l. vedr. lån til yngre jordbrugere m.v.

Gældende formulering

Stk. 6. Lånet kan dog sammen med det efter § 9, stk. 5, udmålte lån højst udmåles til et beløb svarende til 30 pct. af det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2, efter fradrag af værdien af betalingsrettigheder. Ved denne beregning kan værdiansættelsen efter fradrag af værdien af betalingsrettigheder højst indgå med 20.000.000 kr.

Stk. 7. Lånet skal have pantesikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 8. Lånet ydes som et 20-årigt nominelt lån og afdrages efter annuitetsprincippet. Der ydes kun lån, der udmåles til mindst 200.000 kr. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om ydelse af lånet.

Stk. 9. Såfremt det udmålte lån efter § 9, jf. § 5, ikke er udbetalt, kan lånet udmålt efter § 9, jf. § 5, og lånet udmålt efter stk. 2, jf. stk. 3, udbetales som et samlet lån. Dette lån skal have pantesikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 10. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for beregningen af udmålingsgrundlaget og for udmålingen af lånet.

§ 29. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter tidspunktet for ophævelse af lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelstilsbud ved lån til yngre jordbrugere, som ændret ved tekstanmærkning nr. 117 ad § 24.24.05 til finanslov for finansåret 2000. Loven gælder dog fortsat for jordbrugere, der har ansøgt om eller fået bevilget lån og tilskud, jf. dog § 32, samt for de lån og tilskud, der er ydet under nævnte lov, jf. dog § 32, og i henhold til lov om statsgaranti og rentetilsbud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1186 af 23. december 1994, jf. dog § 33, og lov om udlån til yngre jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 96 af 26. februar 1981.

Lovforslaget

Stk. 6. Lånet kan dog sammen med det lån, der er udmålt efter § 9, jf. § 5, højst udmåles til et beløb svarende til 30 pct. af det långivende instituts værdiansættelse af jordbrugsbedriften, jf. § 8, stk. 1 og 2. Ved denne beregning kan værdiansættelsen højst indgå med 25.000.000 kr.

Stk. 7. Lånet skal have pantesikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 8. Lånet ydes som et 20-årigt nominelt lån og afdrages efter annuitetsprincippet. Der ydes kun lån, der udmåles til mindst 200.000 kr. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om ydelse af lånet.

Stk. 9. Lån udmålt efter § 9, jf. § 5, og lån udmålt efter stk. 3, kan udbetales som et samlet lån, hvis det udmålte lån efter § 9, jf. § 5, ikke er udbetalt. Det samlede lån skal have pantesikkerhed inden for 100 pct. af ejendommens kontante handelsværdi, jf. § 8, stk. 1.

Stk. 10. Ministeren kan fastsætte nærmere regler for beregningen af udmålingsgrundlaget og for udmålingen af lånet.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. For lån, hvorpå reglerne i lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1186 af 23. december 1994 i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri indhente sådanne oplysninger hos told- og skatteforvaltningen, der er nødvendige ved bedømmelsen af, hvorvidt lånevilkårene fortsat opfyldes. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan med tillæg af renter og omkostninger inddrive statskassens tilgodehavende efter indfrielse af en i henhold til de regler, der er nævnt i 1 pkt., ydet statsgaranti og foretage indeholdelse i løn m.v. hos de pågældende efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter i kilde-skatteloven. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan i samråd med skatteministeren fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelsen, herunder om straf af bøde for overtrædelse af reglerne. For overtrædelser, der begås af selskaber og andre juridiske personer, kan der pålægges strafansvar efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

Stk. 3. For lån, hvorpå reglerne i lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1186 af 23. december 1994, i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan restanceinddrivelsesmyndigheden foretage udpantning.

Stk. 4. For lån, hvorpå reglerne i lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere, jf. lovbekendtgørelse nr. 1186 af 23. december 1994, i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan restanceinddrivelsesmyndigheden eftergive gæld til det offentlige efter reglerne i opkrævningsloven.

Gældende formulering

Stk. 5. For lån, hvorpå reglerne i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri indhente sådanne oplysninger hos told- og skatteforvaltningen, der er nødvendige ved bedømmelsen af, hvorvidt låne- og tilskudsvilkårene fortsat opfyldes. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan efter statskassens indfrielse af en i henhold til de regler, der er nævnt i 1. pkt., ydet statsgaranti inddrive statskassens tilgodehavende med tillæg af renter og omkostninger ved indeholdelse i løn m.v. hos den pågældende låntager efter reglerne for inddrivelse af personlige skatter i kildeskatteloven. Tilsvarende gælder for tilskud ydet efter de regler, der er nævnt i 1. pkt., og som kræves tilbagebetalt efter de regler, der er nævnt i 1. pkt. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan i samråd med skatteministeren fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med lønindeholdelsen.

Stk. 6. For lån, hvorpå reglerne i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan restanceinddrivelsesmyndigheden foretage udpantning.

Stk. 7. For lån, hvorpå reglerne i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, kan restanceinddrivelsesmyndigheden eftergive gæld til det offentlige efter reglerne i opkrævningsloven.

Stk. 8. ---

Lovforslaget

8. I § 29 indsættes efter stk.7 som nyt stykke:

»*Stk. 8.* For lån, hvorpå reglerne i lov nr. 397 af 14. juni 1995 om statsgaranti og ydelsestilskud ved lån til yngre jordbrugere i medfør af stk. 1 fortsat finder anvendelse, skal ansøgning om supplerende lån være indgivet til Økonomistyrelsen senest den 31. december 2009.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

Til lovforslag nr. L 93. Skriftlig fremsættelse (28. februar 2008)

Fødevareministeren (Eva Kjer Hansen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v. (Forhøjelse af udmålingsgrundlag for statsgaranti, bemyndigelse til fastsættelse af satsen for risikopræmie m. v.)

(Lovforslag nr. L 93).

Formålet med lovforslaget er at give de yngre jordbrugere mulighed for at opnå større garanti og dermed større lån samt at skabe balance mellem statens indtægter og udgifter på yngre jordbruger-ordningen.

Baggrunden for lovforslaget er:

- at førstegangsetableringerne på jordbrugsbedrifter sker på stadigt større bedrifter, således ramte ca. 28 pct. af ansøgerne om yngre jordbruger-lån i 2007 det maksimale udmålingsgrundlag på 19,5 mio. kr.
- at statskassen i perioden 2003-07 har haft et overskud på ca. 7,2 mio. kr. på yngre jordbruger-ordningen, som følge af indtægter i form

af en af låntagerne betalt risikopræmie på 0,75 pct. p.a. af lånets restgæld sammenholdt med statskassens tab på indfrielse af garantier. Hensigten med ordningen er, at den skal være statsfinansielt neutral.

Lovforslagets indhold er:

- at udmålingsgrundlaget for statsgarantien og dermed for lånet forhøjes fra 19,5 mio. kr. til 24,5 mio. kr.,
- at fødevareministeren bemyndiges til at fastsætte satsen for risikopræmien,
- at loven tilpasses som følge af ændringer i realkreditlovgivningen,
- at loven tilpasses som følge af ændringer i EU-regelsættet,
- at ansøgningsfristen for suppleringslån i 1995-yngre jordbruger-ordningen forkortes.

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. september 2008.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, anbefaler jeg lovforslaget til Folketingets hurtige og velvillige behandling.